

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΤΩΝ

ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ 4 ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ.

ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ. ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ. Ἡθικὸς παράλληλος τῶν Γερμανῶν καὶ Γάλλων. ΖΩΟΛΟΓΙΑ. Θεωρετικὸς βούτρατος. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. Περί ἐλαιοποιΐας. ΜΗΧΑΝΙΚΗ. Μηχανικὴ ἀντλία. ΖΩΟΚΟΜΙΑ. ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ. Ὄξοποιΐα. ΙΑΤΡΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ. Περί σραγαλίσματος. ΗΘΙΚΑ. ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ.

Ἡ μέλλουσα τῶν παιδίων τύχη, ἔλεγεν ἡ Ναπολέων, ὑπάρχει πάντοτε τῆς μητρὸς ἔργον. Ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ ἀνεγνώριζε τὴν μητέρα αὐτοῦ ὡς πρωταίτιον ὅλης τῆς δόξης, εἰς τὴν ὁποίαν εὐτύχησε νὰ ὑψωθῆ. Ἄλλ' ἡ ἱστορία δίδει καὶ ἄλλα ἐκτὸς τούτου παραδείγματα. Ὁ Ἑρρίκος τέταρτος, ὁ Τίτος τῶν Γάλλων, ἐμορφώθη ὅπως ἦτο ἀπὸ τὴν μητέρα· εἰς δὲ τὸν Λουδοβίκον XIV βλέπομεν ἐξεναντίας τὰ πάθη Ἰσπανῆς γυναικὸς, φιληθονίαν μέχρις ἀκολασίας, φόβον καὶ τρόμον δεισιδαίμονος καὶ ἀγεννοῦς ψυχῆς, ὑπερηφάνειαν δεσπότητος ἀπαιτοῦντος ἐμπροσθεν τοῦ θρόνου τὸ σέβας, τὸ ὁποῖον χρεωστοῦμεν εἰς μόνον τοῦ θεοῦ τὸ θυσιαστήριον. Οἱ δύο Γράχοι ἦσαν καὶ αὐτοὶ πλάσματα τῆς Κορνηλίας· ἐν ᾧ τοῦ Βολταίρου ἡ μήτηρ κακοήθης, ἀρχίλους, σιωπητικὴ καὶ κενόδοξος, μετέδωκεν ὅλα τὰ προτερήματα καὶ τὰς κακίας εἰς τὸν διαβόητον αὐτῆς υἱόν, ὅστις ἐτίμησε τόσον τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, ὅσον διέστρεψε τὰ ἦθη καὶ ἐφαρμάκευσε τὴν πηγὴν ὅλων τῶν ἐναρέτων αἰσθημάτων εἰς τὴν καρδίαν τῶν νέων. Ἀλλὰ πρὸς πίστῳσιν τῶν λεγομένων δυνάμεθα

να ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα καὶ δύο ἐνδόξους ποιητὰς τῆς ἐποχῆς, ὅπου ζῶμεν, τὸν Βυρῶνα καὶ Λαμαρτῖνον. Ὁ πρῶτος δυστυχήσας νὰ ἔχη ἀνόητον, φαντασιώδη, ἀλαζύνα καὶ ματαιόφρονα μητέρα, ἥτις ἀλληλοδιαδύχως τὸν περιπαίξεν ὡς χυλὸν, παρῴζυνε, περιποιεῖτο, κατεφρόνει καὶ κατηρᾶτο τὸ ἴδιον αὐτῆς τέκνον, ἐκυριεύθη ἐνωρὶς ἀπὸ τὸν θυμὸν, τὴν ἐπαρσιν, τὴν ὑπεροψίαν, τὸ μῖσος, καὶ ὅλα τὰ βίαια πάθη, ἐὰ ὅποια ἔβρασαν καὶ ἐχύθησαν ἔπειτα ὡς χεῖμαρρος ἡφαιστείου πυρὸς εἰς τὰς ἀθανάτους αὐτοῦ ποιήσεις. Ὁ δεῦτερος γεννημένος ἀπὸ μητέρα τρυφερὰν, εὐσεβῆ, εὐμορμον καὶ πεπαιδευμένην ἐνέπνευσεν εἰς αὐτὸν ὅλας τὰς ἀρετὰς ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων.

Μεταρρύθμισον ἦδη, ἂν δύνασαι, μὲ τὴν ἠθικὴν τοῦ γυμνασίου καὶ τὴν φιλοσοφίαν σχολαστικοῦ διδασκάλου τὴν ἐπιβρόχην τῆς μητρικῆς παιδαγωγίας· δοκίμασον νὰ μεταπλάσῃς τὸν Βύρωνα καὶ Λαμαρτῖνον, θέλεις κοπιᾶσιν ματαίως· τὸ ἀγγεῖον ἐποτίσθη, τὸ φῶρεμα ἔλαβε τὴν πτυχὴν, καὶ τὰ πάθη τῶν δύο μητέρων κατήντησαν δευτέρα φύσις.

Ἴδου ἡ μεγάλη δύναμις, ἡ ὅποια ἐνεργεῖ ἀκαταπαύτως εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἀρχικῶς προέρχεται ἡ μέλλουσα τούτου εὐτυχία ἢ δυστυχία εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον. Καὶ ὅμως μόνη αὐτὴ ἔμεινεν ἀδιεύθυντος σχεδὸν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ κόσμου μέχρι τοῦδε, ἐπειδὴ μόνις περὶ τοὺς ἐσχάτους χρόνους ἔσρεψαν τὴν προσοχὴν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν παιδείαν τῶν γυναικῶν. Πόσην ἄρα εὐγνωμοσύνην χρεωστοῦμεν εἰς τοὺς ξένους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι πρῶτοι ἐπεχείρησαν νὰ ἡμερώσωσι τὰ ἄγρια ἦθη τῶν Ἑλληνικῶν κορασιῶν εἰς διαφόρους πόλεις καὶ νὰ δώσωσιν ἀξιολίμητον παιδαγωγίαν τύπον εἰς τοὺς δῆμους ὅλης τῆς ἐλευθέρως καὶ ἀνεξίτητου Ἑλλάδος;

Τὸ παιδίον μανθάνει ἀπὸ τὸν διδάσκαλον, ἀλλὰ μορφοῦται ἀπὸ τὴν μητέρα· ἀπὸ τὰς χεῖρας καλῶν διδασκάλων λαμβάνομεν καλοῦ μαθητὰς, ἀπὸ δὲ τὰς μητέρας καλοῦ ἀνθρώπου καὶ ὠφελίμου πολίτας. Εἰς αὐτὰς ἄρα κυρίως ἀνήκει ἡ παιδαγωγία, εἰς

δὲ τοὺς διδασκάλους ἢ παιδομάθεια, δύο πράγματα, τὰ ὅποια ἔπρεπε ποτὲ νὰ μὴ συγχέωνται.

Νέαι μητέρες, καὶ νέαι σύζυγοι! Σεῖς εἰσθε προωρισμένοι νὰ φέρητε εἰρήνην εἰς τὸν κόσμον, τάξιν εἰς τὰς οἰκίας, τιμὴν εἰς τὰ τέκνα σας, εὐτυχίαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀναδειχθῆτε ἄρα ἄξιαι τοῦ οὐρανοῦ τούτου προορισμοῦ καὶ τῶν ἐλπίδων τῆς πατρίδος! Μὴ μιμηθῆτε τὰς ξένας εἰς τὴν ματαιότητα τοῦ καλλωπισμοῦ, καὶ εἰς τὴν περιέργειαν τῆς ἐνδυμασίας· ἀλλὰ φυλάξατε καθαρὸν καὶ ἀκέραιον τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα, διὰ νὰ τὸν μεταδώσῃτε ὡς πολυτίμον κληρονομίαν εἰς τὰ τέκνα σας.

ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ.

Ἡθικὸς παράλληλος τῶν Γερμανῶν καὶ Γάλλων.

Εἰς πολλοὺς τόπους ἡ ἠθικὴ ἀξιοπρέπεια μόνις ἔχει τινα δύναμιν, ὀλίγον διαρκεῖ καὶ δυσκόλως ἀνταγωνίζεται εἰς τὰς θλίψεις, αἱ ὅποια καταπαλαίουσι τὸν ἄνθρωπον. Εἰς τὴν Γερμανίαν ὅμως διασώζεται σχεδὸν ἀκραιφνῆς, ἐπειδὴ ὁ πολιτισμὸς ἐστίλωσεν, οὕτως εἰπεῖν, τὸν χαρακτῆρα τῶν κατοίκων τῆς χώρας ταύτης χωρὶς νὰ τὸν διαφθείρῃ ὅσον τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν τῶν ἄλλων λαῶν. Διὰ τοῦτο ἐκεῖ εἰσέτι βασιλεύει ἡ φαντασία καὶ ἡ ἀγάπη· ἡ οἰκιακὴ συμβίωσις διετήρησεν ἀκέραιον τὴν ἀγιότητα καὶ ὅλα τὰ θέλητρα, ὅθεν ἡ σχέσις τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς πάντοτε ἐμβριθῆς καὶ ὑψηλὴ παρεκπίπτει πολλακίς εἰς τὸ παράδοξον καὶ σχεδὸν ἀλλόκοτον.

Φιλόσοφος Γερμανὸς διαλεγόμενος μὲ τὸν Saint Marc-Girardin βουλευτὴν Γάλλον, γνωρίζεις εἶπεν εἰς αὐτὸν κατὰ τί διαφέρουσιν οἱ Γερμανοὶ ἀπὸ τοὺς Γάλλους; καθότι σεῖς ἔχετε πλειοτέρους ἀγάμους παρ' ἡμᾶς. Ὁ ἀπλοῦς οὗτος, κατὰ τὸ φαινόμενον, λόγος περιέχει μεγάλην ἔννοιαν καὶ ἐξηγεῖ πολλὰ πράγματα. Βέβαια εἰς τὴν Γερμανίαν οἱ νέοι ἔχουσι τόσην θερμότητα, ὅσην τοῦλάχιστον εἰς τὴν

Γαλλίαν. Ὅποιοι τρώντι θύρωτος καὶ σύγχυσις ἰδεῶν εἰς τὰ πανεπι-
στήμια τῆ Γερμανία! ὅποια συνωμοσίαι μηχανορραφεύονται καθ'
ἡμέραν, πόσαι ἐταιρεῖαι συνίστανται, καὶ πόσαι πολιτικαὶ μεταβο-
λαὶ σχεδιάζονται! Ἀλλὰ διατὶ ἄρα γε ἔχουσα τόσον ἐνθουσιώδη
καὶ πρᾶξολον νεοταίαν ἡ Γερμανία δὲν ἀνατρέπεται καθ' ἕκαστον
πέμπτον ἢ ἕκτον χρόνον, καθὼς ἡ Γαλλία; Ποία ἄρα γε τούτου τοῦ
φαινομένου ἡ ἀληθὴς αἰτία; Ἀναμφιβόλως ὁ γάμος καὶ τῆς οἰκια-
κῆς οἰκονομίας ὁ ἔρωσ. Ὅλοι τρώντι ἐκεῖνοι οἱ συνωμόται, οἱ δημη-
γόροι, καὶ οἱ στασιάρχει μόλις κατασταθῶσι μετὰ τὸ τέλος τῶν
πανεπιστημονικῶν μαθημάτων καὶ νυμφευθῶσιν, παύουσι πλέον νὰ
φροντίζωσι περὶ τῆς λεγομένης κοινῆς εὐδαιμονίας. Κίνησον ἐπανά-
στασιν, ἂν θέλῃς, ἐν ᾧ ἔχεις γυναῖκα καὶ τέσσαρα μικρὰ παιδιά νὰ
θρέψῃς! Ἐμβα εἰς τοὺς πολιτικούς κινδύνους ἐν ᾧ φέρεις εἰς τοὺς
ὠμούς το γλυκὺ τοῦτο καὶ πολύτιμον φορτίον! Ἀπὸ τὴν αἰτίαν ταύ-
την προέρχεται ἡ ὀλικὴ ἡσυχία τῶν Γερμανικῶν τόπων, ἂν καὶ αἱ
ιδεαὶ εὐρίσκωνται εἰς ἀκατάπαυστον κίνησιν. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐξ
ἐναντίας οἱ ἄνθρωποι νυμφεύονται βραδύτατα· ὅθεν τοῦ μὲν Γερ-
μανοῦ τὸ φιλοτάραχον καὶ νεωτεριστικὸν πνεῦμα διαρκεῖ μόλις 4
ἢ 5 χρόνους, εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν ἐκτείνεται ἀπὸ 10 ἕως 20 καὶ
ἴσως ἐπέκεινα.

Ὅλα τὰ πράγματα συνέχονται εἰς τὸν πρόσκαιρον κόσμον τοῦ-
τον, καὶ ἡ ἀφέλεια τοῦ χαρακτῆρος συμφωνεῖ μὲ τὴν ἀπλότητα τῶν
ἠθῶν. Εἰς τὰς οἰκίας τῶν Γερμανῶν εὐρίσκομεν ὀλιγωτέραν πολυ-
τέλειαν, διὰ τοῦτο νυμφεύονται καὶ συχνότερα καὶ πρωϊμότερα.
Ἄν καὶ ὁ γάμος ἐξαντλῇ τοὺς χρηματικοὺς πόρους, ὁ ἄνθρωπος
ἐκεῖ ἀποφασίζει καὶ προθυμεῖται μάλιστα νὰ ἀπολαύσῃ ἐγκαίρως
τὰ ἀγαθὰ τῆς οἰκιακῆς εἰρήνης καὶ συζυγίας. Πρόσθετος δὲ ὅτι ἡ
Γερμανία σύγκειται ἀπὸ πολίχνια καὶ κόμας· καὶ οἱ λαοὶ δὲν φέ-
ρονται παμπληθῶς εἰς δύο καὶ τρεῖς μεγάλας πόλεις. Κυρίως
λείπει πρωτεύουσα πόλις καθ' ὅλην τὴν Γερμανίαν καὶ οὔτε
τὸ Βερολίνον οὔτε ἡ Βιέννη δύνανται νὰ συγκριθῶσι μὲ τοὺς Παρι-
σίους καὶ ἐξαίρετως με τὴν Λόνδρον κατὰ τὸν πληθυσμόν. Δια-
τρίδων εἰς μικρὰς πόλεις ὁ Γερμανὸς ἀγαπᾷ ὡς γλυκύτερον καὶ

ἀνετον τὴν οἰκιακὸν βίον· ὅθεν σπανίως πᾶσχει τὰ κακὰ τοῦ πολ-
λοῦ πλοῦτου καὶ τῆς μεγάλης ἐνδείας, θέαμα τὸ ὅποῖον διασφείρει
καὶ κατατρώγει τὰς ψυχὰς εἰς τὰς μεγάλας πόλεις.

Ἡ ἔξις δὲ αὕτη καὶ ἡ ἀγάπη τῆς οἰκουρίας φαίνεται εἰς ὅλας
τὰς περιστάσεις. Οἱ Γάλλοι ἔξω μάλιστα εὐαρεστοῦσι γνωρίζομενοι·
ἐπειδὴ τότε ἐξαίρετως ἔχουσι τὸ φαιδρὸν καὶ ἀγέειον πνεῦμα καὶ δια-
κρίνονται κατὰ τὴν φιλαρέσκειαν, τὴν περιποίησιν καὶ γενναϊό-
τητα, ἐν ᾧ εἰς τὴν οἰκίαν δέχονται μὲ δυσάρεστον καὶ ὑποπτον
ψυχρότητα. Ὁ Γερμανὸς τὸ ἀνάπαλιν πρέπει νὰ γνωρισθῇ εἰς τοὺς
κόλπους τῆς οἰκογενείας, ἐπειδὴ ἐκεῖ ἔχει ὅλην τὴν ἀνάπαυσιν, τὴν
ἐλευθερίαν καὶ δύναμιν, ἐν ᾧ ἔξω πολλὰκις φαίνεται βεβιασμένος,
ἀμήχανος καὶ δύσπιστος· εἰς τὴν οἰκίαν δεικνύει ὅλην τὴν ἐν-
δεγμένην ἀπαθῆ μεγαλοπρέπειαν· ἐκεῖ οὔτε αἰδῶς οὔτε ἄλλο
τίποτε τὸν ἐμποδίζει· ὅθεν παραδίδεται εἰς τὸν φίλον ἀπὸ καρ-
δίας, καὶ ὡς ἐλεύθερος κενοδοξίας παρουσιάζεται περιχαρῆς μὲ
τὰ φίλτατα, εἰς τὰ ὅποια καυχᾶται. Τὸ πνεῦμα τῶν Γερμανῶν ὁμοι-
ζει μὲ τὸν χαρακτῆρα, ἐπειδὴ ὀλίγω διαχέομενον εἰς τὰ ἔξω συγ-
κεντρίζεται πάντοτε καθ' ἑαυτὸ καὶ ἀφιερῶται εἰς τὴν μελέτην. Οἱ
Γάλλοι γράφουσι πολλὰ, καὶ λαλοῦσιν ἔτι πλείωτερα· εἰς δὲ τὴν
Γερμανίαν ὁμιλοῦσιν ὀλίγον, ἀναγινώσκουσι δὲ πολύ. Οἱ λαοὶ ἔχουσι
καὶ αὐτοὶ κατ' ἐξοχὴν ὠραῖόν τι μέρος, ἀπὸ τοῦ ὅποῖον μάλιστα πρέπει
νὰ θεωρῶνται· τοῦτο δὲ τὸ ἔθνικόν γνώρισμα εἰς μὲν τὸν Γάλλον εὐ-
ρίσκεται ἐξωτερικῶς, εἰς δὲ τὸν Γερμανὸν ἐσωτερικῶς, καθὼς τρόπον
τινὰ οἱ πύργοι τοῦ XVI αἰῶνος, τῶν ὁποίων τὸ ἐξωτερικὸν φαίνε-
ται γυμνὸν καὶ ὀγκῶδες, μὲ δύο ἢ τρεῖς μικροὺς καὶ στενοὺς φεγ-
γίτας, ἐν ᾧ εἰς τὴν αὐτὴν ἀνοίγονται μεγάλα καὶ φαιδρὰ καὶ πο-
λυποικίλως τορευμένα παραθύρια, ἢ καθὼς τὸ παλάτιον τῆς Βερ-
σαλίας, τὸ ὅποῖον ἀπὸ μὲν τὸν δρόμον φαίνεται χαμηλὸν, περιο-
ρισμένον καὶ μικροπρεπές, ἀπὸ δὲ τὸν περιστοιχοῦντα αὐτὸν τερ-
πνότατον παρὰδεισον, ὑψηλὸν, ἐκτεταμένον καὶ μεγαλοπρεπέστα-
τον τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἀριστοῦργημα, καὶ ἄξιον δυνατοῦ μονάρ-
χου ἀνάκτορον.

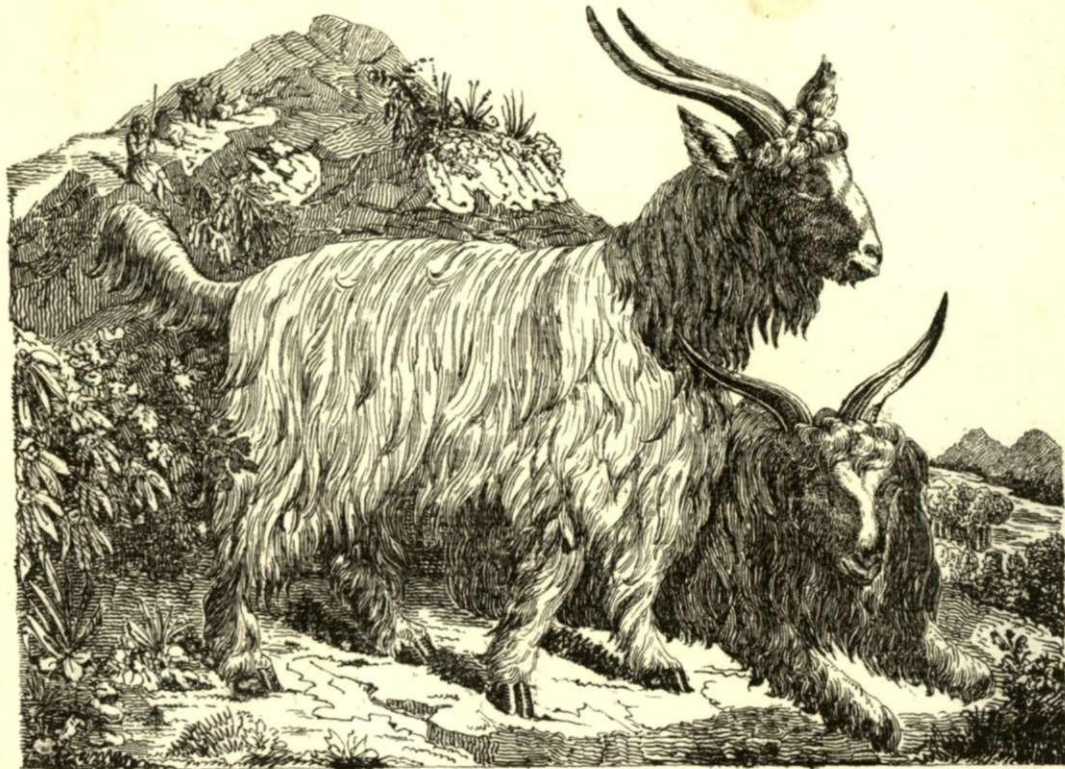

ΖΩΟΛΟΓΙΑ.

Θιβετινός βούτραγος.

Τὰ ὠρανότατα σάλια τοῦ Κασιμερίου (Ἰνδικῆς ἐπαρχίας) τεχνουργοῦνται εἰς τὰς Ἰνδίας ἀπὸ τὸ πολύτιμον καὶ μεταξοειδές μαλλίον τράγου τινὸς μεγάλου ἔχοντος ὄρθια κέρατα καὶ αὐτία.

Τὸ λεπτοουργότατον τοῦτο ὕφασμα ἦτο ἴσως γνωστὸν καὶ ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Ἀλλὰ κυρίως οἱ Πορτογάλλοι ἐκοινοποίησαν εἰς τὴν Εὐρώπην τὰ σάλια, τὰ ὅποια ἐλάμβανον δῶρον ἀπὸ τοὺς ἡγεμόνας τῆς Ἰνδίας. Τὰ ἀνθηρὰ καὶ ἀνεξίτηλα χρώματα τοῦ νέου τούτου τῶν φιλοκάλων γυναικῶν πέπλου, ἢ πολλῆ θερμότης, τὴν ὁποίαν κρατεῖ καὶ τὸ ὀλίγον βάρος, τὸ ὅποιον ἔχει, ἐκίνησε τὴν κερδοσκοπίαν πολλῶν ἐμπόρων. Ἀλλὰ πρῶτος ὁ Τερνώ, ἐνεργητικώτατος τῶν τεχνῶν ζηλωτῆς, καὶ μέλος τοῦ βουλευτηρίου τῆς Γαλλίας, ἐφιλοτιμήθη νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν ὠραίναν αὐτοῦ καὶ βιομήχανον πατρίδα τὸ ἐριοφόρον ζῶον, τὸ ὅποιον εὕρισκεται μόνον εἰς τὴν ὑψηλοτάτην τῆς Ἀσίας χώραν τὸ Θιβέτ. Διὰ νὰ μετακομισθῇ δὲ ἐκεῖθεν πόσας πεδιάδας, πόσα βουνὰ καὶ πόσην θάλασσαν ἔμελλε νὰ διαπεράσῃ! καὶ πρὸ πάντων πόσα χρήματα ἦτο ἀνάγκη νὰ δαπανηθῶσιν εἰς τὴν εὔρεσιν τοῦ χρυσοῦ τούτου δέρας! Καὶ ὅμως κάμμία ἀπὸ τὰς ἀνυπερβλήτους σχεδὸν εἰς ἄλλον δυσκολίας ταύτας δὲν ἀπέτρεψε τὸν φιλότιμον καὶ βιομήχανον Τερνώ. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἔλαβε κατ' ἀρχὰς ὅλας τὰς ἐνδεχομένας πληροφορίας, ἔστειλεν ἐξεπίτηδες ἄνθρωπον εἰς τὴν κατὰ τὸ Νίσκνεϊ Νοβογορόδ γινομένην πανήγυριν ὅπου πωλοῦνται παμπληθῶς πραγματεῖαι τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας. Ἀρμένιος τις ὑπεσχέθη εἰς τὸν ἀπεσταλμένον νὰ φέρῃ τὸν ἐρχόμενον χρόνον ἀπὸ τὸ μαλλίον τοῦτο· ἀλλ' ἡ Ῥωσικὴ διοίκησις εἶχεν ἐμποδισμένην τὴν ἐξαγωγὴν ἔπρεπεν ἄρα νὰ γένη διὰ λαθρεμπορίας (contrebande). Κατὰ δυστυχίαν τὸ ἀγορασμένον μὲ τοιαύτας δυσκολίας μαλλίον δὲν ἄξιζε τὸν κόπον, ἀπέτυχεν εἰς τὴν ἐργασίαν.

Ο ΒΟΥΤΡΑΓΟΣ ΤΟΥ ΘΙΒΕΤΟΥ.

ΕΝΤΥΠΩ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ Δ

Ὁ Τερνὸς καὶ τότε δὲν ἀπέκαμεν· ἀλλὰ μὲ νέα ἐφόδια νέος ἀπεσταλμένος, εἰδήμων τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν ἀνεδέχθη τὸ πολύπανον ἔργον· ὅθεν ἀφ' οὗ κατήντησεν εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Ῥωσσίας ἐσχατίας, τὸν τόπον τῶν δυστυχῶν ἐξορίστων τῆς δυναστείας τῶν Κζάρων, κατώρθωσε νὰ ἀγοράσῃ ὡς 1300 βουτράγους, τῶν ὁποίων ὅμως ἀπὸ διαφόρους κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν κινδύνους καὶ ἀβήρωστίς μόνις τετρακόσιοι διεσώθησαν εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ἀλλὰ συγχρόνως ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἔφερε καὶ ἀπὸ μακρυνόν τινα τῆς Σκωτίας τόπον ὀλίγα τριαῦτα ζῶα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐκεῖ σταλμένα ἀπὸ τὴν Βεγγάλην, ὡς ἐλέγετο. Ἡ ἐπισυναπτομένη εἰκὼν δείχνει τὴν μορφήν των.

Ἄλλ' ἡ πείρα ἀπέδειξεν ὅτι τὸ τιμιώτατον τοῦτο μαλλίον καταντᾶ εὐθηνότερον ἐρχόμενον διὰ τοῦ ἐμπορίου. Ὅθεν ἡ ἐπιμέλεια τῆς ζωοκομίας τῶν βουτράγων ὀλιγόσευσε πολὺ ἀπὸ τινων χρόνων.

Εὐρίσκονται δὲ καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν αἰγίδια, τὰ ὁποῖα ἔχουσι φαιοκίτρινον καὶ μαλακὸν γούδιον, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται πολὺ εἰς Μασσαλίαν πρὸς κατασκευὴν τῶν πέλων (καπέλων).

Εἰς τὸ Σενεγάλ, χώραν τῆς Ἀφρικῆς, διαιτῶνται πρόβατα ἔχοντα τρίχα ἀνάλογον μὲ τὴν τῶν Θιβετείων ζώων. Τέλος καὶ ἡ κάμηλος αὐτὴ ἔχει μαλλώδεις τρίχας· ὅθεν εἰς πολλοὺς τόπους τῆς Ἀσίας αἱ γυναῖκες χωρίζουσιν αὐτὰς διὰ νὰ ὑφάνωσι τάπητας.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ.

Ἐλαιοποιία.

Διὰ νὰ κατασκευάσῃ τινὰς καθαρὸν καὶ ἄοσμον ἔλαιον πρέπει αἱ ἐλαῖαι νὰ ἦναι ὄριμοι, νὰ συναζωνται μὲ τὰς χεῖρας ἢ ν' ἀπλώνονται ψιθάται ὑπὸ τὰ δένδρα διὰ νὰ μὴ πίπτῃ εἰς τὴν γῆν ὁ καρπὸς, οὔτε νὰ μένῃ πολὺν καιρὸν ἀνεκπίεστος, τὸ ἔλαιον νὰ πλύνεται καὶ νὰ κατασταλάζῃ πρὶν ἔμβῃ εἰς τὰ βαρέλια· νὰ με-

παγγίζεται δὲ μετὰ ταῦτα, τὰ ἀγγεῖα νὰ ἴναι καθαρὰ καὶ νὰ φυλάττωνται εἰς ἄροστρον μέρος.

Τὸ διὰ βραδίσματος τίναγμα τῶν ἐλαιῶν βλάπτει τὴν καρποφορίαν τοῦ ἐρχομένου χρόνου καὶ σκορπίζει τὰς ἐλαίας, αἱ ὁποῖαι χάνονται καὶ μολύνονται. Ἄν δὲν ἤμπορῇ τις νὰ ὑποστρώνη ψιθάς ἢ πανία, πρέπει νὰ σκορπίσῃ τὸ ἔδαφος καὶ νὰ κόψῃ τοὺς θάμνους καὶ τὰς ἀκάνθας· αἱ πίπτουσαι φυσικῶς ἀπὸ τοῦ δένδρον εἶναι ἐλαιωδέστεραι, ἀλλὰ πρέπει νὰ συναζώνται ἀμέσως διὰ νὰ μὴν ἀποκτοῦν τὴν μυρωδίαν τοῦ γώματος, τὴν ὁποίαν μεταδίδουν εἰς τὸ ἔλαιον. Ὅσοι ἔχουν σκορπισμένα τὰ ἐλαιόδενδρά των καὶ δὲν ἤμποροῦν νὰ περιμένουν τὴν ἐντελὴ καὶ σύγχρονον ὠρίμασιν τοῦ καρποῦ, πρέπει νὰ τὰ βραδίζωσιν μετὰ προσοχὴν, κτυπῶντες εἰς τὸ ξύλον καὶ ὄχι εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Πρέπει ν' ἀποφεύγῃ τις τὰ διὰ κολλίγων συναγμὰ τῶν ἐλαιῶν, ἐπειδὴ οἱ προσωρινοὶ αὐτοὶ σύντροφοι κτυποῦν ἀνελεήμονα καὶ ἀφανίζουσιν τὸ δένδρον.

Ὀλίγοι κτηματῖαι μας ἐπιμελοῦνται τὴν ἐλαιοποιίαν· οἱ περισσότεροι συναζοῦν ὠρίμους καὶ ἀώρους ἐλαίας ὁμοῦ καὶ τὰς βάλλους βερυπωμένας εἰς ἀκαθάρτα πιεστήρια, τὸ δὲ ἔλαιον ἅμα εὐγὴ ἐξ αὐτῶν χύνουν εἰς ἀσκούς ἢ λάκους ἀκαθάρτους· ἐπομένως τὸ λάδι τῶν δυσκόλως πωλεῖται εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐξαγόμενον ὀλίγον ἀφίνει κέρδος.

Εἰς τὴν Εὐρώπην καθαρίζουσιν τὰς ἐλαίας ἀπὸ ὅλα τὰ ξένα πράγματα, τὰς ἀφίνουν δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας εἰς μικροὺς σωροὺς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἰδρώνουν μόνον χωρὶς νὰ πολυζεσταίνωνται καὶ νὰ ταγγίζουσιν. Τὰς τρίβουν ἔπειτα εἰς τὸν μύλλον καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὰ πιεστήρια, τὰ ὁποῖα διὰ τὴν ἐντελείαν των ἐκθλίβουν ὅλον τὸ ἔλαιον καὶ ἡ ἐργασία ἐνταύτῃ ἐκτελεῖται ταχύτερα· τὸ πρῶτον λάδι παρθένον ὀνομαζόμενον σπανίως ἀνακατώνουν μετὰ τὸ δεύτερον καὶ πῶποτε μετὰ τὸ τρίτον. Ἀφοῦ στίψουν ἡσύχως μὲν, ἀλλ' ἐντελῶς, εὐγάλουν τοὺς κύρτους, τοὺς ἀνοίγουν, τρίβουν τὴν ἀμόργην, τὴν βρέχουν μετὰ βραστὸν νερὸν καὶ τὴν ξαναβάλλουν εἰς τὰ πιεστήρια.

Τὰ διάφορα αὐτὰ λάδια βάλλουν εἰς κάδδους μετὰ κρύον νερὸν καὶ τὰ ἀνακατώνουν διὰ νὰ πλυθοῦν καλά. Ἀφοῦ κατασταλάξουν, συναζοῦν ἐπιτήδεια τὸ ἐπιπλέον λάδι μετὰ χουλιάραν καὶ τὸ βάλλουν εἰς τὸ βαρέλι· ἀνοίγουν ἔπειτα μίαν τρύπαν ἐύρισκομένην εἰς τὸν πυθμένα τοῦ κάδδου διὰ νὰ τρέξῃ τὸ νερὸν. Ὅσον λάδι μείνῃ, καθὼς καὶ τὸ καταπάτι βάλλουν εἰς μίαν γούρναν, ὅπου χύνουν καὶ ἄλλο νερὸν ἀνακατώνοντες καλά διὰ ν' ἀναβῇ ὅλον τὸ λάδι, τὸ ὁποῖον συναζοῦν καὶ βάλλουν ξεχωριστὰ, ὡς κατώτερον.

Τὴν ἀμόργην ξαναλέθουν εἰς ἐπίτηδες μύλους, τὴν ξαναβράζουσιν καὶ ἀφοῦ κρυώσῃ τὸ νερὸν, συναζοῦν τὸ λάδι, τὸ ὁποῖον, ὡς χονδρὸν, μεταχειρίζονται εἰς τὴν σαπουνοπηγίαν. Τοὺς μύλους, τὰ ἐλαιοτριβεῖα, τοὺς κύρτους καὶ τοὺς κάδδους πλύνουν συχνά· προσέχουν δὲ ὥστε τὰ βαρέλια, ὅπου φυλάττουν τὸ λάδι νὰ ἴναι καλοπλυμένα καὶ καθαρὰ.

Τινὲς ἀφίνουν τὰς ἐλαίας τῶν συναγμένων 5 καὶ 6 ἡμέρας, διὰ νὰ δοκιμάσουν μικρὰν βράσιν, ἢ ὅποια αὐξάνει μὲν τὴν ποσότητα καὶ διαύγειαν τοῦ λαδίου, ἀλλὰ τοῦτο ἀποκτᾷ δυνατὴν μυρωδίαν, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι τόσο καλὸν διὰ φάγωμα, ἢ καὶ διὰ φῶτισμα εἶναι ἐξαιρετόν.

Οἱ ἐπιμελεῖς ἐλαιοποιοὶ δὲν εὐχαριστοῦνται μόνον μετὰ τὸ πλύσιμον τοῦ λαδίου εἰς τοὺς κάδδους, διότι ἐμπεριέχει ἀκόμη μυξώδη τινὰ οὐσίαν, ἣτις ἂν δὲν χωρισθῇ ἀπὸ αὐτοῦ, τὸ φθείρει μετὰ καιρὸν· ἡ ὕλη αὕτη κατακάθεται εἰς 20 ἢ 25 ἡμέρας ἂν τὰ βαρέλια εὐρίσκωνται εἰς ζεστὸν μέρος. Τότε τὸ μεταγγίζουσιν εἰς ἄλλα καθαρὰ βαρέλια, τὰ ὁποῖα βάλλουν τελειωτικῶς εἰς ὑπόγειαν, ἂν δὲν σκοπεύουν νὰ τὰ πωλήσουν.

Τὰ μυξώδη καταπάτια καὶ ὅσα μένουσιν εἰς τὴν γούρναν μετὰ τὸ πλύσιμον ἐμπεριέχουν ἀκόμη ὀλίγον λάδι, τὸ ὁποῖον οἱ καλοὶ οἰκονόμοι δὲν ἀφίνουν νὰ χαθῇ· συναζοῦσιν αὐτὰ τὰ καταπάτια, τὰ βάλλουν εἰς πλατὺ ἀγγεῖον καὶ πλησίον φούρνου, ὅπου ἡσύχως ἀναβαίνει τὸ λάδι καὶ συναζόντες αὐτὸ, τὸ μεταχειρίζονται διὰ κατωτέρως χρήσεις.

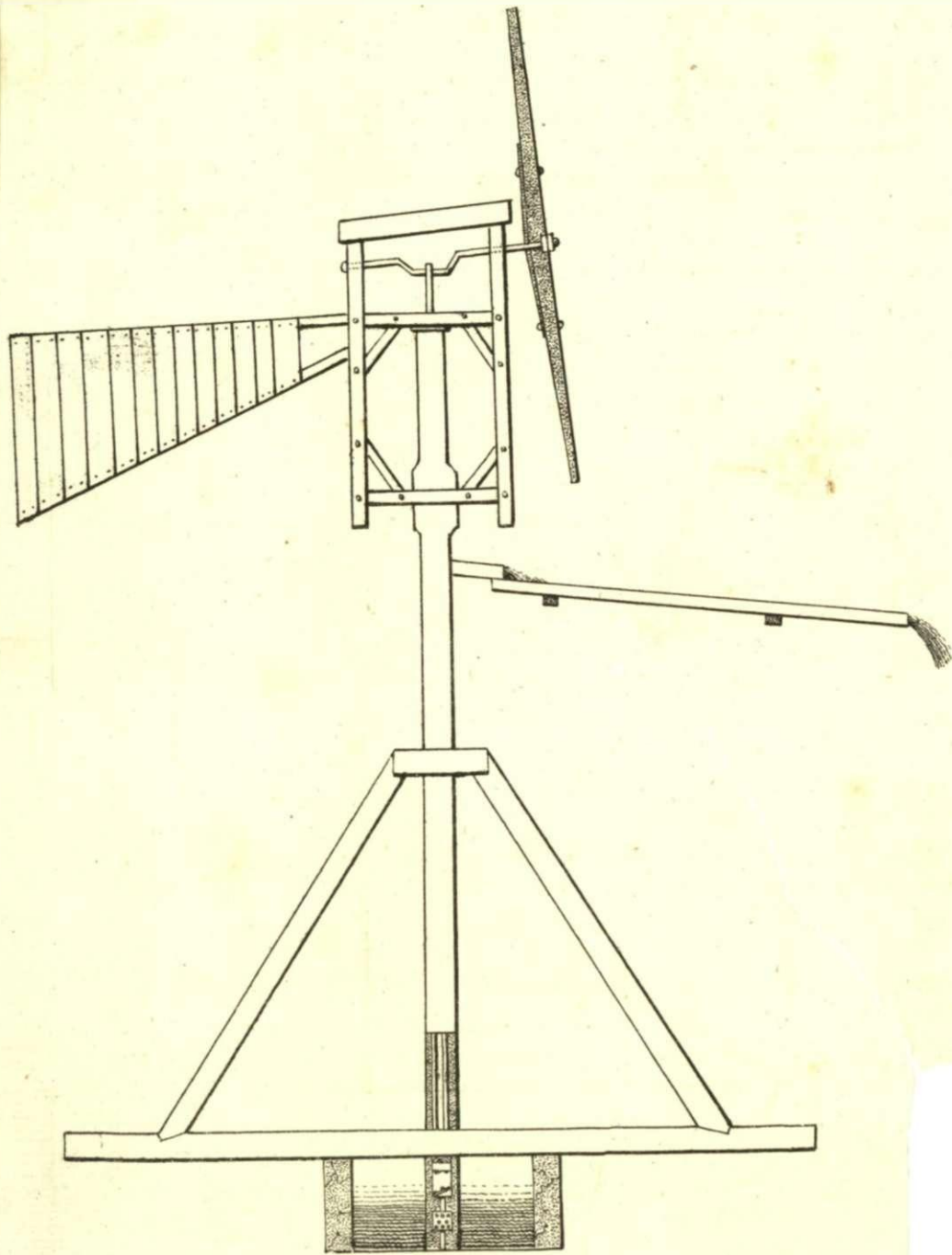

Τὸ καλὸν λάδι πῆζει ὅταν εὑρίσκηται εἰς δροσερὸν μέρος καὶ καλοκλεισμένα βαρέλια.

Τὰ καλλήτερα ἀγγεῖα διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ λαδίου εἶναι τὰ ὑάλινα. Μετὰ ταῦτα τὰ πήλινα ἀλειμμένα (γανωμένα)· τὰ βαρέλια καὶ τοὺς ἀσκοὺς πρέπει ν' ἀποφεύγη τις διότι δὲν ἔμπορῶν νὰ διατηρήσουν πολὺν καιρὸν ἀδιάφθαρτα τὰ ἔλαια. Εἶναι καλὸν ν' ἀλείφωσιν τὰ βαρέλια μὲ γύψον, ἥτις οὐδτερόνευ τὴν διασθορὰν καὶ ἐμποδίζει τὸ ἐξιδρωμα τοῦ ἐλαίου. Οἱ ἀσκοὶ πρέπει νὰ πλύνωνται καλὰ, ν' ἀλατίζωνται, νὰ στεγνώνωνται καὶ νὰ δοκιμάζωνται πρὶν δεχθῶν τὰ λάδια. Οἱ λάκκοι εἶναι καλοὶ ὅταν ἦναι καλοκτισμένοι, ἀλειμμένοι μὲ κουρασάνι, στεγνοὶ καὶ καθαροί. Εἰς ὅποιονδήποτε ἀγγεῖον καὶ ἂν βάλῃς τὸ λάδι πρέπει νὰ ἦναι καλοκλεισμένον· διότι ἡ συνάφεια τοῦ ἀέρος γεννᾷ τὸ τάγισμα καὶ τὸ πίκρισμα.

Οἱ παλαιοὶ ἐκατεσκεύαζον λάδι μὲ αἰώρους ἐλαίας, τὸ ὅποιον ὀνόμαζον *ὀμφράκιον* ἢ *ὠμοτριβές*· ἐτῶνάζον τὰς ἐλαίας ὅταν ἤρχιζον νὰ μαυρίζουν κατὰ μέρος, προσέχοντες νὰ μὴ πέσουν κατὰ γῆς, τὰς ἤπλωναν διὰ νὰ στεγνώσουν, τὸ ἐσπέρας τὰς ἀλάτιζαν καὶ τὰς ἔφερον τὴν ἐπιούσαν εἰς καθαρὸν μύλον, τὸν ὅποιον ἐγύριζον προσεχῶς διὰ νὰ μὴ συντριφθῶν οἱ πυρῆνες, ἔβαλον δὲ τὴν ζύμην εἰς κύρτους ἀπὸ ἰτέαν, ἡ ὅποια κάμνει τὸ λάδι καλλήτερον. Εἰς τὸ πιεστήριον δὲν τὰς ἐστυπτον δυνατὰ διὰ νὰ τρέξῃ τὸ λεπτιώτερον μόνον λάδι, τὸ ὅποιον ἐπλυναν μὲ ζεστὸν νερὸν, τὸ ἄφιναν νὰ κατασταλάξῃ, τὸ ἔβαλλαν ἔπειτα εἰς ὑάλινα ἀγγεῖα καὶ τὸ ἐκρατοῦσαν εἰς δροσερὸν μέρος. Αὐτὸ τὸ λάδι ἦτον καθαρώτατον, διαυγέστατον, γλυκύτατον καὶ διαρκούσε πολὺν καιρὸν, καθὼς καὶ τὰ κατασκευαζόμενα σήμερον εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου μεταχειρίζονται τὸν αὐτὸν σχεδὸν τρόπον. Ἰδοὺ λοιπὸν ὅπου καὶ κατὰ τοῦτο οἱ προπάτορές μας εἶχαν ἀρκετὰς γνώσεις καὶ ἔδιδαν περισσοτέραν προσοχὴν ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐλαίου.

Ἐχογτες λοιπὸν παλαιὰ καὶ νέα παραδείγματα καὶ μαθήματα

ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΤΑΙΑ

είναι άσυγχώρητον νά μὴν ὠφελούμεθα ἀπὸ αὐτὰ καὶ νά μὴ ζυγίζωμεν τὰς ἀδιαφιλονεικῆτους ὠφελείας ὅσαι προκύπτουσιν ἀπὸ τὴν τεχνικωτέραν ἐλαιιοποιίαν.

(Ἐκ τοῦ τρίτου τόμου τοῦ γεωπονικοῦ συγγράμματος.)

ΜΗΧΑΝΙΚΗ.

Μηχανικὴ ἀνταία.

Ἡ ἐπισυναπτομένη μηχανὴ πρὸς ἐξάντλησιν τοῦ νεροῦ κινεῖται διὰ τοῦ ἀέρος, καὶ εἶναι χρησιμωτάτη διὰ τὸ πότισμα τῶν γαιῶν ὁμοίως χρησιμεύει διὰ ν' ἀναβιβάξῃ τὸ νερὸν ἐκ τῶν δεξαμενῶν. Ἡ κατασκευὴ τῆς δὲν εἶναι πολυέξοδος, καὶ ἡ ὠφελιμότης τῆς ἀπεδείχθη διὰ πολλῶν δοκιμῶν ὅσοι ἐπιθυμοῦν νά πληροφορηθῶσιν ἀκριβέστερα περὶ τῆς κατασκευῆς καὶ τῆς χρήσεώς τῆς, ἄς διευθύνωνται εἰς τὸ κατάστημα τῶν πολυτεχνικῶν συλλογῶν (πλησίον τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Κυρ. Καζάλλη), ὅπου εὐρίσκεται καὶ τὸ πρόπλασμα τῆς.

ΖΩΟΚΟΜΙΑ.

Ἄν καὶ ἔτυγον ἐκ φύσεως εὖρωστα τὰ ζῶα, ὅσα χρησιμεύουσιν εἰς τὰς διαφόρους γεωργικὰς καὶ οἰκονομικὰς τοῦ ἀνθρώπου χρείας, ἂν καὶ δὲν παρεκτρέπωνται, καθὼς αὐτοῖς, εἰς καταχρήσεις, ὑπόκεινται ὅμως καὶ αὐτὰ τὰ ἄθλια εἰς πολλὰς ἀββρωσίας, αἱ ὅποια κυρίως πηγάζουσιν ἀπὸ τὴν κακὴν διαίταν καὶ τὴν ὀλίγην περὶ αὐτῶν φροντίδα. Ὅθεν ὅσισ γινώριζει τὰ ἴδια αὐτοῦ συμφέροντα πρέπει νά κτίζῃ πρῶτον τοὺς ἀγυρῶνας καὶ σταύλους μὲ καλὴν ὕλην πρὸς ἀνατολὰς, εἰς τύπον, ὅπου ὀλίγον, ὅσῳ δυνατὸν, νά προσβάλλωσιν ὁ νότος καὶ ὁ βορέας διὰ νά μὲνῃ πάντοτε ὁμαλὴ καὶ ἰσόβαθμος ἡ θερμότης. Τὸ ἔδαφος πρέπει νά ὑπάρχῃ ξηρὸν καὶ ὕψωσῶν ὑψωμένον, ἐπειδὴ τὸ χθαμαλὸν καὶ κάθυρον ἐπιβουλεύεται τὴν υγείαν τῶν ἀνθρώπων, καθὼς καὶ τῶν ζῶων, φέρον καταρροὰς, ρευματισμούς, σηπεδόνας κτλ. Ἐπειτα ἡ ἔκτασις τῆς κατοικίας ταύτης τῶν ζῶων ἀνάγκη νά ἔχῃ ἀνάλογον μὲ τὸν ἀριθμὸν

αὐτῶν τὸ μέγεθος, ὥστε νὰ ἀναπνέωσιν ἐλευθέρως καὶ ὑγιεινὸν πάντοτε ἀέρα, ὅστις ὑπάρχει ἡ πρώτη καὶ οὐσιωδεστάτη εἰς τὴν ὑπαρξίν τῆς ζωῆς ὄλων τῶν ἐμψύχων ὄντων λογικῶν ἢ ἀλόγων. Διὰ τοῦτο ἀπὸ νέος συμφέρει νὰ ἐμβαιήνῃ εὐκόλως, καὶ ὁ ἤδη μεμολυ- σμένος νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τρύπας καὶ παραθύρια. Αἱ ἀκαθαρσίαι πρέπει νὰ τρέχωσιν εἰς τὰ ἔξω, καὶ ἡ κόπρος συγνάκις νὰ ἐκφέρη- ται, ἐπειδὴ σηπόμεναι γενῶσι λυμαντικὰς ἀρρώστιας. Ἡ φάτνη (πάχνη) ἢ ποτίστρα καὶ τὰ λοιπὰ ὅλα ἀπαιτοῦσιν ὁμοίως μεγάλην καθαριότητα.

Τὰ ἄρρωστα ζῶα δὲν πρέπει ποτὲ νὰ μένωσι μὲ τὰ ὑγιῆ, ἀλλ' ἀποχωρισμένα τότε εἰς ἰδιαιτέρον τύπον νὰ λαμβάνωσιν ὅπω- σοῦν καὶ χωριστὴν περίθαλψιν. Ἡ θεραπεία ἢ τὸ τουρκοπερικῶς λεγόμενον τιμάρευμα μὲ τὴν χεῖρα, μὲ σπλεγγίδας (ζυστρι) καὶ τὸ πλύσιμον κτλ. εὐκολύνουσι τὴν διαφύρησιν εἴτε τὸν ἰδρῶτα, τὸ αἷμα κυκλοφορεῖ εὐκολώτερον, καὶ τὸ δέρμα προφυλάττεται ἀπὸ ἐξωτερικὰ πάθη, καθὼς καὶ τὰ ἐσωτερικὰ σπλάγγνα ἀπὸ διαφύ- ρους χρονικὰς καὶ ὀξείας νόσους.

Ἡ τροφή τῶν ζῶων πρέπει νὰ ἐκλέγηται ὑγιής καὶ νὰ μοιράζεται κατ' ἀναλογίαν τῆς ἡλικίας, τῶν κόπων, καὶ τῆς ὀρεξέως, ὅχι ὅμως διὰ μιᾶς, ἀλλὰ περιοδικῶς πάντοτε διὰ νὰ προλαμβάνωνται αἱ δυσπεψίαι. Τὸ ἄλλας ἐκ διαλειμμάτων διδόμενον βοθηεῖ τὴν χώνευσιν, εὐκολύνει τὰς διακρίσεις καὶ συντηρεῖ τὸ πάχος. Τὸ ὕδωρ πρέπει νὰ ζητῆται καθαρὸν καὶ διαφανὲς εἰς ποταμοὺς, βρύ- σεις, καὶ βύακας· τὸ ἄλυρον καθὼς τῶν πηγαδίων, ἢ βρωμερὸν, καθὼς τῶν λιμνῶν καὶ ἐλῶν, ὡς περιέχον πολλὰς σηπτικὰς οὐ- σίας βλάπτει καιρίως τὰ ταλαίπωρα ζῶα· πάσχουσι δὲ ὁμοίως αὐτὰ καὶ ὅταν πίνωσι πολὺ, μάλιστα κεκοπιακῶτα καὶ ἰδρωμένα.

Ἡ σωμασκία ἢ γύμνασις ὠφελεῖ καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ ζῶα. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν συγχωρεῖται νὰ καταβαρύνωμεν αὐτὰ μὲ ὑπερβο- λικὴν ἐργασίαν, ἀνωτέρω δηλ. τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἡλικίας, κατ' ἐξοχὴν δὲ χρεωστοῦμεν νὰ τὰ περιποιώμεθα ὅταν ἐργά- ζωνται.

Ἡ μέση διάρκεια τῆς κυοφορίας καὶ αὐξήσεως τῶν κατοικιδίων ζῶων φαίνεται εἰς τὸν ἀκόλουθον πίνακα.

Εἶδος.	διάρκεια αὐξήσ.	κυοφορίας ἑσχατος ὅρος.			διάρκεια ζωῆς
		μικρα	μετρία	μεγάλη	
φορβάδες	16	287	330	419	20—25
οἰσι	30	305	380	391	15—20
βόες (ἀγελάδες)	36	240	270	321	15—20
βούβαλοι	36	281	308	335	15—20
πρόβατα	20	146	150	161	10—15
αἰγες (αἰγίδια)	30	140	150	160	10—15
σῆες (σκρόφος)	24	109	126	143	10—15
σκύλλαι	20	55	60	63	10—15
γαλαί (γάται)	12	48	50	56	10—12
Ἰνδικαὶ ὄρνιθες	—	17	24	35	10—15
ἐπωάζουσαι ὡς ὄρνιθων	10	24	27	28	10—12
ἠλεκτρονίδες	—	24	26	30	10—12
ἢ συνήθως ὄρνιθες	8	26	30	34	10—12
ἐπωάζουσαι ὡς ὄρνιθων	—	19	21	24	10—12
νησῶν (πάππια)	0	28	30	32	12—14
χῆνες	10	27	30	33	12—14
περιστερὰ	6	16	18	20	12—14

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

Ὁξοποιία.

Ὁξος κατασκευάζουν ἀπὸ διεφθαρμένον οἶνον, ἀπὸ στέμφυλλα, ἀπὸ ξύλον δρυὸς, καὶ ἀπὸ ὕδωρ μόνον. Τὸ ζυλισμένον κρασίον γίνεται καλὸν ὀξύδιον, ἐκτιθέμενον εἰς τὸν ἥλιον, καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ κοινότερος τρόπος. Ἄν δὲν ἔγῃς τοιοῦτον οἶνον ἠμπορεῖς νὰ με- ταβάλλῃς εἰς ὀξύδιον καὶ μὴ ζυλισμένον κρασίον. Ζεσταίνεις εἰς ἕν πληθὸν ἀγγεῖον ποσότητα τινὰ κρασίου ἕως νὰ πλησιασῇ εἰς τὴν βράσιν, χωρὶς ὅμως νὰ ἐράσῃ, τὸ χύνεις ἀμέσως εἰς βαρελί, τοῦ ὁποίου τὸ πῶμα (στούμπωμα ἀφίνεις ἀνοικτόν. Ζεσταίνεις νέαν ποσότητα κρασίου καὶ μετὰ 24 ὥρας ἀφοῦ κρυώσῃ τὸ χύνεις εἰς τὸ πρῶτον· τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται καθὲ 24 ὥρας ἐωσότου νὰ γείνη τὸ ὀξύδιον, τὸ ὁποῖον δὲν ἀργεῖ. Διὰ νὰ τὸ ἐπιταχύνῃς καὶ ν' αὐξήσῃς τὴν δύναμιν τοῦ ὀξυδίου τούτου, τὸ τραβᾷς κάτω-

θεν συγχά και τὸ χύνεις εἰς τὸ ἴδιον σκεῦος· τὸ ἀρωματίζεις δὲ, ἂν θέλῃς, με εὐώδη φυτὰ τῆς ἀρεσκείας σου.

Ἄλλος τρόπος εὐκολώτερος καὶ οἰκονομικώτερος.

Ζυμώνεις ἐξ οὐγγίας κρεμοταρτάρου καλοκοπανισμένου με ὀξύδιον· τὴν ζύμην βάλεις εἰς τὸν ἥλιον ἢ τὸν φούρον ἕως νὰ ξηρανθῇ· τὴν ξαναμουσκεύεις με ὀξύδιον καὶ τὴν ξηραίνεις πάλιν. Ἄν ἐπαναλάβῃς τοῦτο δέκα ἢ ὀκτὼ φοραῖς καὶ κοπανίσῃς μετὰ ταῦτα τὴν ζύμην, ἡ κόνις τῆς εἶναι τόσον ὀρμιεῖα, ὥστε βαλλομένη εἰς νερὸν τὸ μεταβάλλει εἰς ὀξύδιον.

ΙΑΤΡΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

Περὶ στραγγαλίσματος.

Ὀλίγα συμβεβηκότα ἐπιφέρουσι βαρύτερα ἐπακόλουθα παρὰ τὴν ἐλαφρὰν ταύτην κατὰ τὸ φαινόμενον ἀρρώστίαν ἀμελημένην· ἐπειδὴ ὁ πόνος περισσεύει, τὸ πρῖσμα αὐξάνει, ὁ ἄρμος ἢ κλειδώσις ἐμπυοῦται (ἐμπυάζει) καὶ διαφθείρει τοὺς συνδέσμους καὶ τὰ ὅστ᾽, ὥστε μένει διὰ παντός εἰς τὸ ἐξῆς πεπηρωμένος (σακάτης) ὁ ἄνθρωπος.

Ὅταν στραγγαλίσωμεν κατὰ δυστυχίαν χεῖρα ἢ πόδα, πρέπει ἐν μέρει νὰ τὰ κρατήσωμεν εἰς ψυχρὸν ὕδωρ τοῦλάχιστον μίαν ὥραν· ὠφελεῖ πολὺ, ἂν δυνηθῶμεν νὰ ρίψωμεν εἰς αὐτὸ καὶ ὀλίγον ὀξικὸν μύλυθον, σάκχαρ Κρόνου φαρμακευτικῶς λεγόμενον. Μετὰ ταῦτα ἀνάγκη νὰ βρέχωμεν πανία εἰς τὸ αὐτὸ ὑγρὸν διὰ νὰ τὰ βάλλωμεν ἐπάνω τοῦ πάσχοντος μέρους. Ζητεῖται μάλιστα μεγάλη καὶ παντελής ἀνάπυσις· ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπίθεσις βδελλῶν καὶ ἰατροῦ παρουσία διὰ νὰ πληροφορηθῶμεν ἂν δὲν ἐβράγησαν ἢ ἔσπασαν διόλου τὰ ὅστ᾽ τοῦ ἄρθρου.

ΗΘΙΚΑ.

Ἐκεῖνοι ἀγαποῦν εἰλικρινῶς τὴν πατρίδα των, ὅσοι πολεμοῦν τὰς ἀπάτας καὶ προλήψεις, αἵτινες διαδίδονται καὶ ριζώνουσι τόσον ταχύτερα καθ' ὅσον αὐταὶ δὲν εὐρίσκουν ἐμπόδιον.

Τρία πράγματα πολλὰ δύσκολα ὑπάρχουν, ἔλεγεν ὁ Χίλων, νὰ κρατήσῃ τινὰς τὸ μυστικόν, νὰ συγχωρήσῃ τὰς ὕβρεις καὶ νὰ κάμῃ καλὴν χρῆσιν τοῦ καιροῦ του.

Εἶναι ὠραῖον καὶ δυσειδές ἐνταυτῷ θέαμα ἡ ἀκατανίκητος προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις τείνει ἀκαταπαύστως εἰς τὸ νὰ κα-

Εἰς τὴν ἐκδοτὴν τοῦ βιβλίου τοῦ ἐπιπέδου

ταστήση τὸν ὁμοίον του κακεντρεχέστερον, δυστυχέστερον καὶ πλέον φθαρτὸν ἀφ' ὅ,τι εἶναι. Ἐχομεν δι' αὐτὸ τὴν εὐφυίαν ὡσεὶ ἂν ὁ θεὸς δὲν ἤθελε θέσει τέρμα εἰς τὴν ζωὴν μας, ἡμεῖς ἠθέλαμεν ἐπινοήσῃ τὸν θάνατον ἢ ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας ταύτης εἶναι ἢ ἐφευρέσεις τοῦ πολέμου, τῶν ἰατρῶν καὶ τῆς καλοφαγίας (Ρουσσῶ).

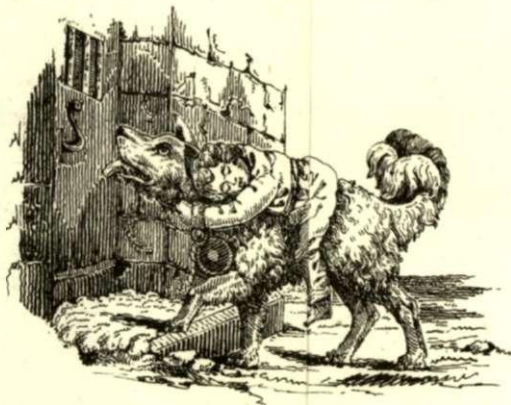
Δ Ι Α Φ Ο Ρ Α .

Οἱ σκύλοι τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Βερνάρδου.

Τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Βερνάρδου κεῖται ἐπὶ τῆς κορυφῆς σχεδὸν τοῦ ὕψηλοῦ ὄρους τῶν Ἄλπεων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Wallis τῆς Ἑλβετίας. Ἐκεῖ ὅπου τὰ ἐρυθρὰ ἄνθη τοῦ ροδοδένδρου ἀναπτύσσονται μὲ σπανίαν ὠραϊότητα, ὁ ὄδοιπόρος ὑποφέρει τὰ μέγιστα τὸν χειμῶνα ἀπὸ δεινὰς θύελλας, αἱ ὁποῖαι συμβαίνουσιν αἰφνιδίως. Οἱ δρόμοι τότε γίνονται ἄβατοι διὰ τῆς συσσωρευομένης χιόνος, τῆς ὁποίας ὑπερμεγέθεις ὄγκοι καταφέρονται ἀπὸ τὰ ὕψη τῶν ὄρεων εἰς τὰς κοιλάδας. Οἱ φιλόξενοι μοναχοί, ἂν καὶ ἔχωσιν ὀλίγας προσόδους, δέχονται καὶ βιγούντας καὶ ἀπηυδηκότας ὄδοιπόρους εἰς τὸ μοναστήριον καὶ προθύμως μεταδίδουσιν εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτῶν τροφήν. Ἡ φιλανθρωπικὴ προσοχὴ αὐτῶν ὁμως δὲν περιορίζεται εἰς τοὺς δεομένους τῆς φιλοξενου ταύτης περιθάλψως, ἀλλ' ἀνεδέχθησαν τὸ ἐπικίνδυνον ἔργον νὰ ἀνιχνεύωσι καὶ τοὺς δυστυχεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν θύελλαν ἄνευ τῆς φιλανθρωπικῆς αὐτῶν βοηθείας ἤθελον ἀποθάνειν. Βοηθοῦνται δὲ εἰς τοῦτο πολὺ ἀπὸ ἓν εἶδος μεγαλωτάτων σκύλων ἐπίτηδες γυμναζομένων, τῶν ὁποίων ἡ ὀξεῖα ὄσφρησις σώζει πολλοὺς ἡμιθανεῖς ὄδοιπόρους. Βιγῶν ἀπὸ ψύχραν καὶ ἀποπλανημένος τοῦ ὀρθοῦ δρόμου, ὁ ταλαίπωρος ὄδοιπόρος καταλαμβάνεται ἀπὸ ὕπνον, καὶ σκεπασμένος ἀπὸ χιόνα ἐνίοτε ἕως δέκα πόδας καὶ ἐπέκεινα ἀνιχνεύεται ὑπὸ μόνων τῶν προσεκτικῶν σκύλων. Ἀνασκάπτουσι δὲ οὗτοι μὲ τοὺς πόδας τὴν χιόνα ὀλολύζοντες, διὰ νὰ προσκαλώσιν τοὺς μοναχοὺς εἰς βοήθειαν. Διὰ νὰ ἀναλαμβάνωσι ταχέως οἱ δυστυχεῖς ὄδοιπόροι, περιβάλλουσιν οἱ μοναχοὶ εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ σκύλου ἀγγεῖον γεμάτον μὲ δυνατὸν ῥακί· ὁ σύντροφός του ἔχει ἓν ζεστὸν ἐπανωφόρεμα. Ἄν δὲν τοὺς εὔρωσι πλέον ζωντανούς, τοὺς ἀνιχνεύουσι τοῦλάχιστον νεκρούς, ὡς ἐν ἀναγνωρίζονται ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς των (*).

(*) Εἰς τὸ ψυχρὸν κλίμα τοῦτο ἡ φυσιογνωμία τοῦ νεκροῦ ἀναγνωρίζεται ἄκομμη μετὰ παρίευσιν δύο ἐτῶν.

Ανατολικά τῆς πόλ. 4^ο

Οἱ σκύλοι τοῦ ὄρους ἁγίου Βερνάρδου

Εἰς τῶν σκύλων τούτων ἐφόρει ἀριστεῖον, διότι ἔσωσεν 22 ἀνθρώπους. Πολλοὶ ὁδοιπόροι εἶδον τὸν γενναῖον τοῦτον σκύλον κατὰ τὸ 1814 ἔτος, καὶ ἤκουσαν τὸ ἐσπέρας παρὰ τῶν μοναχῶν τὴν βιογραφίαν τοῦ· ἀπέθανε δὲ τὸ 1816 ἔτος συνοδευὼν πτωχῶν ὁδοιπόρων. Ἦτον δὲ οὗτος ὁ ταχυδρόμος τοῦ Πιεμόντε (Piemont), ὁ ὁποῖος ἐπιθυμῶν νὰ ἐπιστρέψῃ ἀνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ἂν καὶ οἱ μοναχοὶ τὸν ἀπέτρεπον τῆς νυκτερινῆς ὁδοιπορίας, μόλις ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ μοναστήριον, καὶ ἐσκεπάσθη ὁ ταχυδρόμος, οἱ δύο σύντροφοι καὶ ὁ τόσον ὠφελίμος διὰ τὴν ἀνθρωπότητα σκύλος ὑπὸ τῶν βιαίως καταφερομένων μεγίστων ὄγκων τῆς χιόνας, οἱ ὁποῖοι ἔθαψαν συγχρόνως καὶ τὴν οἰκογένειαν τοῦ δυστυχοῦς ταχυδρόμου ἐξεληθούσαν πρὸς ἀπάντησίν του, ὥστε δὲν ἐσώθη κανεὶς.

Εἰς τῶν ὠφελίμων τούτων σκύλων ἀνίχνευσεν εἰς τὴν χιόνα μητέρα ἀποθανοῦσαν μὲ τὸ ζῶν ἔτι αὐτῆς παιδίον, τὸ ὅποιον παρεκίνηει ν' ἀναβῆ εἰς τὸν νῶτόν του, ὥστε τοιουτοτρόπως τὸ ἔφερον εἰς τὸ μοναστήριον. Ἡ περίεργος αὐτῆ πράξις παριστάνεται εἰς τὴν ἐπισυναπτομένην εἰκόνα.

Τὸ μοναστήριον κεῖται εἰς βράχον ὑπερέχοντα 7348 πόδας ἀπὸ τὴν τῆς πεδιάδος ἐπιφάνειαν, καὶ φιλοξενίζει κατ' ἔτος 8 ἕως 9000 ὁδοιπόρους, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δωρεάν.

— Κατ' αὐτὰς ἐτυπώθη εἰς τὴν Β. Λιθογραφίαν ὁ Γεωγραφικὸς χάρτης τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ Κυρ. Κίγγ. Ἡ τεχνικώτατη σκαλίσις εἶναι τοῦ Κυρ. Φόρστερ καὶ ἡ τύπωσις ἐκτελεσθεῖσα παρ' ἑνὸς νέου Ἑλλήνου, ἐπέτυχε ἀξιόλογα. Μετ' ὀλίγον θέλει τυπώεσθαι εἰς τὸ ἴδιον κατὰστημα καὶ ὁ χάρτης τῶν συνόρων τῆς Ἑλλάδος, ἐπιχείρημα τοῦ αὐτοῦ καταστήματος.

— Ἡ φιλελευθερικὴ ἐταιρία εἰς τὴν 5. συνεδρίσιν της ἀπεφάσισε, τὰ διπλώματα τῆς ἐταιρίας νὰ δίδωνται δωρεάν εἰς τὰ μέλη, νὰ ἐκλέγωνται καὶ μέλη ἀνεπιστέλλοντα εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς πολιτισμένης Εὐρώπης κτλ. Μὲ εὐκρινῆ χαρὰν βλέπουσιν οἱ φιλόφρονες καὶ φιλεμουσοὶ ὁμογενεῖς μας τὴν πρόεσιν τῆς ὠφελιμοτάτης ἐταιρίας ταύτης.

— Διὰ Β. Διατάγματος ἀπεφασίσθη, νὰ συντεθῆ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐγχειρίδιον δασονομικόν, ἀνάλογον μὲ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, καὶ διδασκτικὸν βιβλίον περὶ τῶν διαφορῶν ἐντοπίων δένδρων.

— Πρὸ ἡμερῶν ἐξεδόθη παρὰ τοῦ ἱατροδιδασκάλου Δ. Πύρρου Πρακτικὴ Ἀστρονομία περιέχουσα τὴν μυθολογικὴν ἱστορίαν τῶν δώδεκα πλανητῶν καὶ ἑκατὸν δέκα ἀστερισμῶν τοῦ οὐρανοῦ μὲ τὰς εἰκόνας των.